

Plan van aanpak begraafbeleid

Inleiding

Op 1 januari 2019 is gemeente Het Hogeland ontstaan. De voormalige gemeenten die in de nieuwe gemeente zijn opgegaan, hadden hun eigen begraafbeleid, beheerverordening en legestabel. Voorlopig blijft dit, per deelgebied, leidend.

De verschillen zijn niet wenselijk en ook dusdanig dat ze aanleiding zijn om voor Het Hogeland op korte termijn nieuw beleid te willen formuleren. Deze memo bevat een beknopt overzicht en een voorstel op hoofdlijnen voor de route naar nieuw beleid. Daarnaast benoemen we een tweetal algemene kaders die we vooraf aan de raad willen voorleggen voor besluitvorming.

Wat hebben we?

In gemeente Het Hogeland is in de meeste dorpen wel een begraafplaats. Soms zijn ze in eigendom en beheer van een kerkgenootschap, maar vaak zijn het toch gemeentelijke begraafplaatsen. We hebben als gemeente te maken met 40 begraafplaatsen.

De tabel laat zien dat de status niet voor allemaal gelijk is.

status	aantal	toelichting
Eigendom Het Hogeland	39	
Geen eigendom, wel onderhoud	1	Joodse begraafplaats Winsum
In gebruik: uitgifte graven	32	
Niet in gebruik: geen uitgifte graven	7	Deels formeel gesloten.
Totaal aantal	40	

Wat zijn de grootste verschillen?

De beheerverordeningen van de voormalige gemeenten bepalen, naast de Wet op de Lijkbezorging, in belangrijke mate de kaders. Daarnaast zijn er de verschillende legesverordeningen. In de verordeningen zien we meteen al een aantal verschillen naar voren komen:

- Termijnen van grafrecht;
- Wijze van toerekening kosten;
- Hoogte van tarieven;
- Tijdstippen begraven;
- Dienstverlening;
- Beheeradministratie.

Algemene kaders

We vragen de gemeenteraad een besluit te nemen over enkele algemene kaders. Door hierover vooraf een besluit te nemen, voorkomen we dat later onnodig werk wordt gedaan. Het voordeel is bovendien dat daarover in het vervolgtraject niet meer gediscussieerd hoeft te worden.

1. De begraafplaatsadministratie moet op orde zijn.

De huidige begraafadministratie is erg wisselend van kwaliteit. Gegevens zijn niet allemaal digitaal beschikbaar en voor een aanzienlijk deel ook incompleet. Tegelijk zijn voor bijna alle handelingen rond begraven gegevens van groot belang. Zonder de beschikking over een up-to-date administratie kun je geen optimaal werkend beheer verwachten.

Het is allereerst nodig om inzicht in rechten en plichten te hebben. Daarnaast levert het gegevens om de begraafcapaciteit te kunnen volgen en daarop te anticiperen. Ook voor de communicatie met rechthebbenden en belanghebbenden is het belangrijk.

Naast administratieve gegevens is er de noodzaak van goed digitaal kaartmateriaal welke gekoppeld is aan administratieve gegevens. In combinatie vormt dit de basis voor het beheer van graven.

2. We willen een eenduidige tarievenstructuur die geldt voor alle begraafplaatsen.

In theorie kun je op basis van kosten voor elke begraafplaats afzonderlijk tarieven bepalen. Dit vinden we om meerdere redenen niet wenselijk.

Het gevolg ervan zou zijn dat er allereerst ongelijkheid ontstaat voor inwoners. De keus van de locatie bepaalt dan het tarief terwijl dat in de praktijk voor de meeste mensen helemaal geen uitgangspunt is. Men kiest immers meestal voor een begraafplaats op basis van de mate van binding.

Daarnaast is het niet praktisch om verschillende legestabellen te hanteren. Met 32 in gebruik zijnde begraafplaatsen, die bovendien verschillen in onderhoudsbehoefte, leidt dit dan tot een veelheid aan tarieven.

De oplossing voor deze nadelen is om voor vergelijkbare producten en dienstverlening, ongeacht op welke begraafplaats, hetzelfde tarief te hanteren.

Wat is het gewenste resultaat?

Eenduidig beleid, waarbij 'de menselijke maat' leidend is, dat duidelijk is voor inwoners en werkbaar voor medewerkers. Er ontstaat inzicht in wat we hebben en welke maatregelen er, nu of op langere termijn, nodig zijn om het voorgestelde beleid te realiseren.

Er ontstaat inzicht in capaciteit en toekomstige ontwikkelingen, en er worden uitgangspunten geformuleerd voor het beheer van begraafplaatsen. Belangrijke eindproducten zijn, naast het beleidsplan, een beheerverordening, legesverordening en legestabel.

Hoe en wanneer kun je iets verwachten?

Het collegeprogramma heeft als ambitie uitgesproken om najaar 2019 een voorstel voor nieuw beleid voor te willen leggen aan de raad. We streven ernaar dit waar te maken. In 2020 kunnen we dan starten met nieuw begraafbeleid.

Onderstaand plan van aanpak biedt ruimte voor inbreng van inwoners, begrafenisverenigingen en professionals uit de uitvaartbranche.

Fase	Omschrijving	Details	Gereed
1. Voorbereiding	College / pfh	Vaststellen PvA	2 ^{de} helft mei
	Raad	Besluitvorming raad over algemene kaders	1 ^{ste} helft juni
2. Inventarisatie	Verzamelen basisgegevens	Overzicht locaties, beheerverordeningen, dienstverlening, leges(verordeningen), Cijfers: capaciteit, prognoses, kosten, maatschappelijke en demografische ontwikkelingen.	2 ^{de} helft juni
	Ambtelijk	Ophalen input / ambtelijke werkgroep	2 ^{de} helft juni
3. Participatie	Inwoners informeren / betrekken	Communiceren achtergronden, oproep aandragen input.	1 ^{ste} helft juni
	Begraafverenigingen en uitvaartverzorgers- en bedrijven	Vormen klankbordgroep en ophalen input.	1ste helft juni
4. Analyse	Overeenkomsten / verschillen Knelpunten / oplossingen Wensen / voorkeuren	Capaciteit Kosten versus leges Dienstverlening	1 ^{ste} helft juli
5. Koers bepalen	Overleg en discussie: pfh, ambtelijk, klankbordgroep	Uitgangspunten beheerverordening Uitgangspunten beheersen capaciteit Afstemmen wijze van kostenopbouw Afstemmen t.a.v. legesverordening en -tabel Aanvullende acties bepalen Financiële gevolgen nieuw beleid	2 ^{de} helft juli
6. Schrijven concept	Overleg pfh Overleg ambtelijk klankbordgroep	Continue afstemmingsmomenten. Incl. bijlagen: beheerverordening, uitvoeringsbesluit, legesverordening en legestabel	2 ^{de} helft aug.
7. Definitief concept	Advies: op basis afweging voor- en nadelen opties	Bijstellen n.a.v. input en discussie	2 ^{de} helft sept.
8. Besluitvorming	Collegevoorstel Raadsvoorstel	Evt. n.a.v. collegebesluit aanpassen raadsvoorstel.	2 ^{de} helft november
9. Uitvoeren vastgesteld beleid	Communiceren, Publiceren, Acties uitwerken	Raakvlakken met o.a. communicatie, beheer en onderhoud, (finan.) administratie, Infra, juridische zaken ...	2020 e.v.